

Fundația Protecției Sociale Generale din România-
Filiala Județeană Cluj C.U.I. 10163650
RO85BTR.L01301205936010X X-Banca Transilvania
Cluj-Napoca, Bd. 21 Decembrie 1989, Nr. 108,
cam. 13-14 Tel. 0741008573, 0264-430869, 0264-544014
e-mail: fgsgrcluj@yahoo.com, fax: 0264.595014

-Asociația Județeană Cluj a Cetățenilor Români ,
Refugiați- Strămutați, Expulzați și Deportați
din Basarabia, Nordul Bucovinei, Timutul Herța
și Cadrilater, în perioada 1940-1945, sediul comun,
C.U.I. 19068678
RO27BTR.L01301205B23888X X-Banca Transilvania

**Celebrarea Voievodului Mihai Viteazul , la 19 august 2015, ora 10.00, la Statuia Marelui Voievod,
din Piața Mihai Viteazul, din Cluj-Napoca.**

„Și hotarul Ardealului” (Mihai Viteazul)

1 noiembrie 1599. Intrarea lui Mihai Viteazul, ca Principe, în Alba – Iulia, urmat de Baba Novac. A fost întâmpinat de către Episcopul Dimitrie Napragy, care i-a predat cheia cetății.

„Deci, dobândi Mihai Viteazul două țări: Ardealul și Țara Românească” (Țara Muntenescă, conform cronicarului Miron Costin în Letopisețul Țării Moldovei – n.n.), consemna cronicarul vremii. Ecoul victoriei a cuprins toată Europa. Sultanul a trimis lui Mihai un steag în semn că îl recunoaște drept stăpân al Transilvaniei, dar și lui Nicolae Pătrașcu, domnul Țării Românești, numit la 9 iunie 1598. Gestul Porții însemna recunoașterea internațională a Unirii celor două Țări, sub sceptrul lui Mihai Viteazul.

Ioan de Prislop a fost numit Mitropolit Ortodox de Alba Iulia.

Acestea au avut loc, după ce, la 28 octombrie 1599, ora 9 s-a înfăptuit epopeea Ardealului, prin marea confruntare de la Șelimbăr. Victoria de la Șelimbăr a însemnat unirea Transilvaniei cu Țara Românească. Epopeea Ardealului a durat 11 zile.

La 12-13 noiembrie 1599, „oamenii lui Mihai Viteazul au alcătuit, în limba română, *Catastihul Țării Ardealului despre județe și vamele și ocnelor*”.

La 14 noiembrie 1599, din Alba-Iulia, Mihai i-a scris primarului orașului Cluj: „Credem, că vă este cunoscut D-voastră cum Dumnezeu ne-a adus în țara aceasta și ne-a dat biruință”.

La începutul anului 1600, Curtea Imperială i-a trimis doi comisari imperiali, care să vegheze la buna administrare a acestei provincii, în numele împăratului; croatul David Ungnad și Mihai Szekely, căpitanul sătmărilor, întrucât o mare bătălie diplomatică s-a dat pentru recunoașterea hotarului vestic al Ardealului.

În preajma campaniei din Moldova, Mihai afirma: “Când voi fi adus în puterea mea cele trei țări (române, n.n.), atunci cu adevărat voi putea apuca pe turc de barbă și voi aduce cu atât mai multe servicii creștinătății”. Istoricii consideră că aceasta este formularea cea mai elocventă cu referire la proiectul politic al lui Mihai Viteazul. (Damian Todită, Mihai Viteazul și Clujul, Ed. Napoca Star, 2004,pg. 34) (2).

La 20 mai 1600, din tabăra de pe malul Nistrului, îi scria primarului Clujului: /.../ că „în curând mă voi întoarce la voi. Dumnezeu să vă binecuvânteze”. (Mihai Viteazul)

Eminescu spunea: „Cucerirea Moldovei și Munteniei de români nu este o supunere a altor popoare, ci organizarea economică, socială și politică, pe care o dau țării lor în cursul veacurilor”.

La 27 mai 1600, în Iași, s-a intitulat: „Io, Mihail Voievod, din mila lui Dumnezeu, Domn al Țării Românești, al Ardealului și al Moldovei”, de asemenea, la 6 iulie, în Alba-Iulia, și în Iași, în anul 7108 (1600) iulie 27. Însemnarea autografă: „Io, Mihail Vodă”. „Io” este prescurtare a numelui „IOANNES” - cel ales de Dumnezeu; „din mila lui Dumnezeu” reprezintă originea Divină a puterii domnești.

Prima medalie dedicată unui voievod român a fost bătută în Transilvania, în anul 1600, după Unirea într-un singur stat a Principatelor Române. Bustul Domnului e înconjurat de cuvintele: „Mihai voievod al Valahiei Transalpine, consilier al sfintei maiestăți cesarocrăiești, locțiitor al Transilvaniei cisalpine, comandant general al părților care-i sunt supuse în anul Domnului 1600, prin vigilență, virtute și puterea armelor a raportat victoria”. (în limba latină) (Traian Brad, Artă, literatură și istorie. Mihai Viteazul și Clujul, în Curierul, an VI, nr. 272, 29 mai 2000, pg. 5). (5)

Marea epopee înfăptuită de către Mihai Voievod Viteazul a avut loc după o Sfântă luptă mare.

Mihai Viteazul spunea: „Tot ce am făcut a fost împlinit pentru credința creștină, căci am văzut chinurile veșnice ale credincioșilor. M-am apucat să ridic această mare greutate cu această țară a noastră ca să fac un scut al întregii lumi creștine”.

Ideea unei misiuni istorice a României în calitate de fortăreață a Occidentului a existat din totdeauna în stare latentă, în conștiința domnitorilor români.

La 19 august 1601, duminică dimineața, Mihai Viteazul a fost asasinat, din ordinul lui Basta. Vestea dispariției Voievodului a produs stupeoare în toată Europa. Ambasadorul spaniol la Veneția a numit evenimentul „o tragedie foarte ciudată”. (2, pg.123).

S-a sfârșit, astfel, Marele Voievod, pe care un contemporan îl prezenta : „Înalt de statură, cu barbă neagră, fața negricioasă, severă; stângaci, reputat și Viteaz”. (2, pg. 110) „Mihai Viteazul a surprins stadiul de dezvoltare în care se găseau provinciile surori și găsea că ele vor merge mai liniștite și cu mai mare siguranță în Istorie – Unite”. (2)

Cronicarul contemporan despre moartea Marelui Voievod Mihai Viteazul – 1601 arăta:

„Iar când fu într-o dimineață, văzu Mihai-Vodă oastea nemțească venind către cortul lui, unii călări, alții pedestri, și socoti Mihai –Vodă, că aceștia sunt ajutor lui, și nimica de dânsii nu se temea. Iar ei procleții, nu au fost ajutoriu, ci vrăjmași. Și dacă văzu că sosesc, ieși Mihai –Vodă, din cortul său înaintea lor vesel și le zise: „Bine ați venit voinicilor, vitejilor!” Iar ei se repeziră asupra lui ca niște dihanii sălbatice, cu săbiile scoase, ci unul dete cu sulița și-l lovi drept în inimă, iar altul degrab îi tăie capul. Și căzu trupul lui cel frumos ca un copaciu, /.../ și-i rămase trupul gol în pulbere aruncat, /.../ Până aici s-au sfârșit toată viața răposatului Mihai-Vodă. Și au domnit Mihai-Vodă, ani zece.” (Acad. Stefan Pasacu și colaborator, Culegere de texte pentru Istoria României, vol.I, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1977, pg.100-101) (8).

Rămășițele pământești ale lui Mihai, s-au topit în țărâna de lângă Arieș, în zona unde a fost satul Cristiș, despre care, Bălcescu spunea că a fost ars de cazaci. Capul lui Mihai a fost dus la Târgoviște de către boierul Turturea. Radu Buzescu și soția sa au pus la Mănăstirea Dealu o inscripție: „AICI ZACE CINSTITUL ȘI RĂPOSATUL CAPUL CREȘTINULUI MIHAIL MARELE VOIEVOD, CE-AU FOST DOMN ȚĂRII ROMÂNEȘTI ȘI ARDEALULUI ȘI MOLDOVEI; CINSTITUL TRUP ZACE ÎN CÂMPIA TORDEI”.

În studiul său, „Românii sub Mihai Voievod Viteazul”, Nicolae Bălcescu a făcut portretul Voievodului: „Un bărbat ales, vestit și lăudat /.../ pentru frumusețea trupului său, prin virtuțile lui alese și felurite, prin credința către Dumnezeu, dragostea către patrie, îngăduința către cei asemeni, omenia către cei mai de jos, dreptatea către cei deopotrivă, prin sinceritatea, statornicia și dărnicia ce împodobeau mult lăudatul său caracter /.../ cu cuvântul lui blând și îmbielșugat”. Domnul acad. Eugen Simion, Ex.președintele Academiei Române, arăta că „îmbielșugat” în textul lui Bălcescu, asociat cu „blând” sugerează personalitatea unui om care vorbește nu mult, ci frumos, împodobit, convingător. (6)

Pentru mărețele sale fapte de cea mai mare importanță pentru poporul român, Marele Voievod este una dintre cele mai însemnate personalități ale mileniului al II-lea al Istoriei noastre. Ocupă un loc bine meritat în literatură, în opera lui Eminescu, Bălcescu, Iorga, în literatura istorică.

„Mihai Viteazul este „exponent” la un moment dat al națiunii române medievale în traiectoria ei firească, spre evul modern. Fără studiul timpului său și al personalității sale, rămâne în mare parte de

neînțeleasă însăși existența națiunii române”. (Acad. prof.univ. dr. Ioan Aurel Pop- rector al Universitatii Babes Bolyai).

Istoricul turdean, Valentin Vișinescu, în lucrarea „*Turda – statornicie și continuitate- 1601-2001*”, Voievodul ocupă un loc aparte. Profesorul clujean Damian Todiță, istoric, abordează în premieră ceea ce și transmite prin titlul cărții sale: „*Mihai Viteazul și Clujul*”.

Toți istoricii amintiți mai sus sunt discipoli ai marilor istorici: acad. prof. univ. dr. Constantin Daicoviciu, acad.prof.univ.dr. Ștefan Pascu, acad.prof.univ.emerit dr. Camil Mureșanu.

„*Mihai a întors acest popor, în întregul lui, cu fața la Europa creștină*”. (2)

Mihai Eminescu spunea despre Mihai Viteazul : „*./.../Acest domn fenomenal prin vitejie și prin minte, această jertfă tragică a unui mercenar de rând ca Basta*”. (M. Eminescu, STATUL I , Funcțiile și misiunea sa, Ed. Saeculum I.O. București, 1999) (7)

“*Recent a fost găsit, în Arhivele Otomane, firmanul de numire a lui Mihai în tronul tatălui său. Aici este scrisă data de 22 august 1583 și formularea “Mihai, fiul Voievodului Pătrașcu”, adică Pătrașcu cel Bun, Basarabul*”. (2)

În august 1971, la Cluj s-a dezvelit pe Bastionul Croitorilor, o placă de marmură cu textul: „*După bătălia de la Gurăslău, în 3 august 1601, Voievodul Mihai Viteazul a poposit cu oastea sa, în 10-16 august 1601, cinstind la Turnul Croitorilor memoria generalului Baba Novac*”.

La 23 aprilie 2003, s-a așezat monumentul „*Flacăra recunoștinței veșnice*”, legat organic de ansamblul monumental al lui Mihai Viteazul. Pe fațada estică scrie : IN MEMORIAM, iar pe cea vestică, cu litere aurite, scrie: „*ATĂȚIA ANI AM STAT ÎMPOTRIVA TURCILOR CU OAMENII MEI ȘI CU PUȚINUL AJUTOR AL ȚĂRII MELE, NECRUȚÂND NICIODATĂ SÂNGELE PENTRU ARDEAL, CARE SUB APĂRAREA MEA, ÎNTR-UN NIMIC N-A CUNOSCUT NICI O PAGUBĂ ȘI ESTE ÎNTREG*”. Dedesubt semnează Mihai Viteazul. (2)

./.../”Pentru clujeni este un lucru cu semnificație deosebită, că atât Marelui Voievod Mihai Viteazul, cât și Baba Novac și-au trăit ultimele zile pe meleagurile noastre, rămășițele lor pământesti, innobilând țărâna acestor locuri” (2)

La 9 august 2011, l-am celebrat pe Marele Voievod la Ansamblul monumental de pe câmpia Crișului, de lângă Turda. Organizatori: Sfânta Mănăstire „Mihai Vodă”, Primăria/Consiliul Local Turda, Garnizoana Turda, Arhiepiscopia și Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului.

Cu acordul organizatorilor am prezentat Expoziția Documentară Color închinată Marelui Voievod Mihai Viteazul, alcătuită cu sprijinul Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei, prin dl. dr. Tudor Sălăgean – șef secție istorie, al d-lui. drd. Vasile Lechințan –referent superior la Direcția Județeană Cluj a Arhivelor Naționale. De asemenea, am donat cărți, am oferit Diplome de Excelență organizatorilor și personalităților. Am depus o coroană de flori, din partea Asociațiilor din antet. Acestea le vom prezenta și la Celebrarea din Cluj-Napoca, anual.

Organizăm celebrarea, pentru că sentimentul unirii în cuget și în simțiri, în fapte bune, azi a românilor este fundamental necesar în toate subsistemele și sistemele societății românești, în familie, în comunități, în întreaga societate, pentru realizarea coeziunii, solidarității, demnității și prosperității națiunii române, a Patriei noastre, în respect, în pace și în cooperarea reciproc avantajoasă cu celelalte națiuni și state ale lumii, cu organisme internaționale, cu respectarea rolului Adunării Generale a ONU, al Consiliului de Securitate al ONU, pentru realizarea intereselor naționale, a celui european și a celui internațional, prin împlinirea dezideratului eminescian: “*Muncă, echitate, adevăr, educație*”. Se cuvine ca omagierea să cuprindă un TeDeum, cuvânt de omagiere, depuneri de coroane și oferirea de ofrande participanților. Avem convingerea că Autoritățile, Instituțiile Statului, Bisericile, Academia Română și filialele sale, învățământul de toate gradele, mass-media, toate firmele, partidele, sindicatele, asociațiile vor aproba și vor dispune participarea la celebrarea Marelui Voievod și vor depune coroane de flori.

N. Iorga spunea: “*a-l uita pe Mihai Viteazul, acum și întotdeauna, ar fi să ne uităm pe noi înșine, să părăsim menirea noastră*”. (N. Iorga, Istoria lui Mihai Viteazul pentru poporul român, București, pg.16) (3). De asemenea, ca buni gospodari, evidențiem, că **Autoritățile Locale Clujene au prevăzut lucrări de întreținere**, reparații și recondiționări, de pregătire a spațiilor verzi, în care se află simbolurile de recunoștință față de eroii martiri Mihai Viteazul, Baba Novac, de toți eroii.

La propunerea pe care am avut onoarea să o fac Domnului academician prof. univ.emerit dr.Camil Mureșanu, Domnia sa a acceptat ca aniversarea epopeii împlinită de Marele Voievod Mihai Viteazul să se facă la 9 Mai.

„În timpul vieții nu și-a construit nici castele, nici palate, n-a acumulat averi cu care să-și poată plăti bunăvoința sau tronul la sultan sau la împărat”. (N.Iorga, Istoria lui Mihai Viteazul, vol.II, București, 1935, pg. 151) (10)

Se cuvine să remarcăm activitatea tuturor istoricilor, profesori și cercetători științifici, care depun orice efort pentru a scrie adevărata noastră Istorie, cu momentele sale și personalitățile care le-au marcat, fără a ține seama de influențe care ar denatura adevărul istoric. Istoricul Acad. Ioan Aurel Pop – rectorul Universității Babeș-Bolyai, spune: „*Nimeni nu trebuie să renunțe la adevăr pentru a cultiva o lume nouă, căci lumea cea nouă ar fi astfel falsă*”. (6)

Cinste clujenilor și turdenilor păstrători ai memoriei eroului martir Marele Voievod Mihai Viteazul.

Fiecărei generații, cu înțelepciune, și recunoștință!

În Cartea, Mihai Eminescu. Scrieri esențiale. Publicistică. Vol. 4, Ed. Fortuna 2003 despre trecut Poetul mai spune : *“/.../ Nu restabilirea trecutului; stabilirea unei stări de lucruri oneste și sobre, iată ținta la care se mărginește oricine din noi”* (pg. 558-559). /.../

De asemenea, Poetul Național arăta: „*Oare n-am uitat cumva că iubirea de patrie nu e iubirea brazdei, a țărânei, ci a trecutului?*” (Statul 1. Funcțiile și Misiunea sa. M. Eminescu. Ed. Saeculum I.O., București, 1999. Antologie, prefață, note și comentarii de Dimitrie Vatamaniuc, „*Geniul neamului românesc*”, pg. 134).

Poetul Național a avut cele mai înalte reflecții: „*De ce Hristos e așa de mare? Pentru că prin iubire el a făcut cearta între voințe imposibilă. Când iubirea este, și ea este numai când e reciprocă, și reciprocă absolut va să zică universală. Când iubirea e, cearta e cu neputință, și de e cu puțință, ea nu e decât cauza unei iubiri preînnoite și mai adânci încă de cum fuse- nainte*”.

Eminescu a prețuit pe înaintașii săi. El știa că Herodot, părintele istoriei și al geografiei afirma în anul 514 î.H., despre strămoșii noștri că sunt: „*cei mai viteji și mai dreپți dintre Traci*”, iar Eminescu arăta că pământul țării este: „*un pământ roditor și înzestrat cu toate de la natură*”, doar ROMÂNIA ESTE GRĂDINA MAICII DOMNULUI.

Nicoale Iorga spunea: „*Țara noastră suntem noi toți; noi toți și ceva mai mulți: toată datoria teribilă care vine de la cei care au întemeiat-o*”.

Eminescu definea : *“Vorba nu e decât o unealtă pentru a exprima o gândire, un signal pe care-l dă unul pentru a trezi în capul celuilalt, identic, aceeași idee și când suntem aspri, nu vorbele, ci adevărul ce voim a-l spune e aspru*”. (Statul 1. Funcțiile și Misiunea sa. M. Eminescu. Ed. Saeculum I.O., București, 1999, pg. 70).

De asemenea, Eminescu mai definea : *“Educațiunea e cultura caracterului, cultura e educațiunea minții. Educațiunea are a cultiva inima și moravurile, cultura are a educa mintea* “. (M. Eminescu, Statul, I. Funcțiile și misiunea sa, Ed. Saeculum I.O. , București, 1999).

Prin excelență, Eminescu dă viață spuselor, mereu actuale, ale lui Platon: *“Un lucru ca să fie bine judecat, trebuie judecat de cei pricepuți, iar nu de cei mulți*”.

Despre Crist, Eminescu arăta că este... „*Reprezentatele libertății, martirul omenimei lănuite, Crist*”... „*Tot ce lumea a visat mai mare, tot ce abnegațiunea a legiuit mai nobil, tot ce pune pe om alături cu omul: Libertatea !*”... *Crist a învins cu litera de aur a adevărului și a iubirei, Ștefan cu spada cea de flăcări a dreptului. Unul a fost libertatea, cellalt apărătorul evanghelului ei*”.

Eminescu definește eroismul românilor: „*...În firea mea a mai rămas un grăunte de optimism, desigur moștenit de la strămoși, ...optimism însuflețit de paginile mărețe scrise cu sângele său de nobilul popor românesc, mă îndeamnă să urc calvarul vieții mai ușor*”.

„*Moralitatea e pentru suflete identică cu sănătatea pentru trup*”. (M. Eminescu)

Propunem Preafericitului Părinte Daniel – Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, de asemenea, I.P.S.S. Laurențiu Streza – Mitropolitul Ardealului: canonizarea Marelui Voievod Mihai Viteazul.

“*Pohta ce-am pohtit / Moldova, Țara Românească*”. (Mihai Viteazul)

Cu cinste și recunoștință, cu cele mai înalte considerații și mulțumiri,
Avem onoarea să Vă salutăm!

Col.(tr.) ing.,ec. Nicolae C. Grosu –

președinte al Ligii Culturale pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni –Filiala Cluj, al Asociației și al Fundației, din antet, cu EMBLEMA DE MERIT “ REZERVA OȘTIRII ROMÂNE” ,clasa a II-a cu ATESTAT CONFERITĂ DE CĂTRE MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE, Membru de Onoare al Asociației Naționale **CULTUL EROILOR** “REGINA MARIA”,și al Asociației Naționale a Veteranilor de Război, cu Diplome de Onoare, conferite de către A.N.C.M.R.R.”A.I.I.Cuza”, de către Instituția Prefectului, Județul Cluj, Diplomă de Aleasă Cinstire conferită de către Mitropolitul Bartolomeu Valeriu Anania, CRUCEA TRANSILVANĂ conferită de către Mitropolitul Clujului... CRUCEA ARHIEPISCOPALĂ conferită de către Arhiepiscopul Alba Iuliei, Diploma “Aportul Civic”, conferită de către Consiliul Civic Local Cluj-Napoca, membru al A.G.I.R. și al A.G.E.R.